

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1975

BRNO 1977

durchgeführt, wo das mittelalterliche Städtchen Potvorovice stand. Bei der Rekultivierung des landwirtschaftlichen Bodens wurde hier mit dem umliegenden Terrain der Rest eines mittelalterlichen Hausberges nivelliert. Die Anfänge der Besiedlung auf der Lokalität kann man bereits in das 11. Jahrhundert legen. Die Wüstung der Siedlung verlief in den Jahren 1422 - 1482.

NÁLEZ STŘEDOVĚKÉ OSTRUHY V MORAVSKÉ NOVÉ VSI

/ okr. Břeclav /

Zdeněk Měřínský, AÚ ČSAV Brno

/ Obr. 30 /

V lednu roku 1975 odevzdal p. J. Petrjánoš z Moravské Nové Vsi čp. 109 pracovníku expedice AÚ ČSAV v Mikulčicích R. Skopalovi železnou středověkou ostruhu nalezenou za blíže neznámých okolností při výkopových pracích před domem čp. 200 v Moravské Nové Vsi.

Ostruha patří ke skupině středověkých ostruh s ozubeným kolečkem. Její délka je 13,5 cm, ramena parabolického tvaru mají rozteč 11 cm. Z boku jsou přímá, na průřezu jednostranně vyklenutá/šířka ramen 0,6 až 0,8 cm, síla 0,3 až 0,5 cm/. Vidlice na kolečko, které u nalezeného exempláře chybí, je vzhůru zdvižena a dosahuje délky 2,5 cm. Konce ramen ostruhu jsou dolů odsazeny a levé nepoškozené rameno má dva otvory. V jednom z nich je dochován zbytek upínacího systému.

Shodný exemplář ostruhu i s dochovanými upínacími přezkami je uložen například ve sbírce ZDŠ Hrušovany nad Jevišovkou /okr. Znojmo/ a pochází patrně ze středověké zaniklé osady Martinice, která stávala někde na hrušovanském katastru. Rámcově lze tento typ středověkých ostruh datovat do 14. století.

P o z n á m k y :

- 1 Nález má i.č. AÚ ČSAV v Brně 642 - 1/75 a byl předán Regionálnímu muzeu pro okres Břeclav se sídlem v Mikulově. Uložen tamtéž pod přír. číslem 2/76.
- 2 Měřínský Zd., Archeologické nálezy z okolí Hrušovany nad Jevišovkou /okr. Znojmo/, SPFFBU E 17 /1972/, 144 - 146.

Fund eines mittelalterlichen Spornes in Moravská Nová Ves /B e z. B ř e c l a v /. Bei einem Aushub vor dem Hause Nr. 200 in Moravská Nová Ves fand man einen eisernen mittelalterlichen Sporn, der ursprünglich mit einem Zahnrädchen versehen war. Diesen Sporn-typ kann man rahmenhaft in das 14. Jahrhundert datieren.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM TVRZE V JESENÍKU

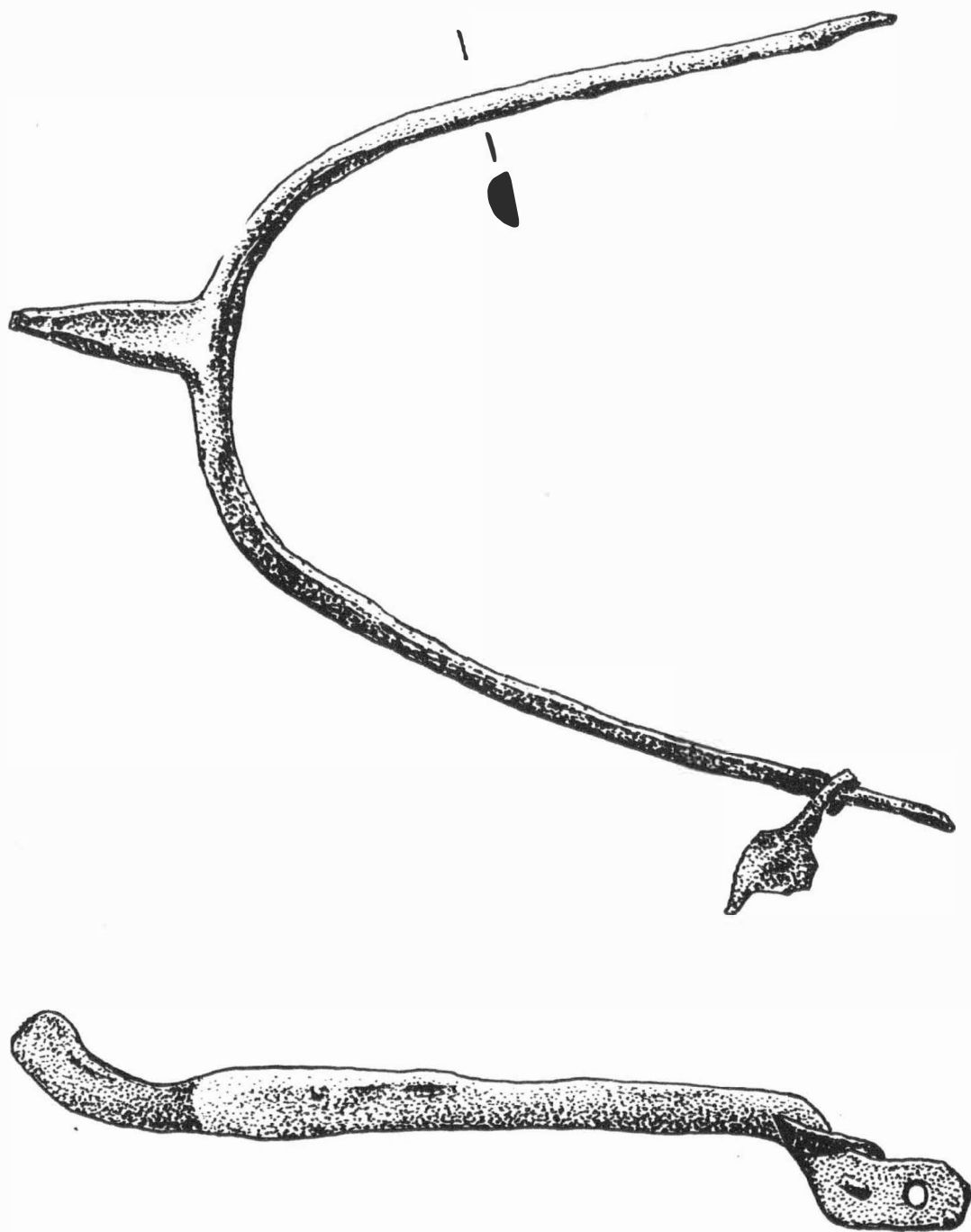
/ okr. Šumperk /

Vladimír G o š , Vlastivědný ústav, Šumperk

Generální oprava vodní tvrze v Jeseníku si vynutila v létě roku 1975 záchranný archeologický výzkum. Práce probíhaly na nádvoří, kde se narazilo při hloubení septiku na silnou kamennou zeď. Tvrz je orientována východně od náměstí, obytné budovy obklopují ze tří stran malý dvorek, na čtvrté severní straně je nevysoká věž. Tvrz je obklopena příkopem, který je na severní straně u věže překlenut kamenným mostem. Dnešní podoba tvrze pochází z 15. - 16. stol. První zmínka o Jeseníku je z roku 1267, kdy je uváděn zakladatel a první fojt, biskupský služebník Kursicomanus, tvrz ve městě je poprvé zaznamenána k roku 1374.

Archeologickým průzkumem byla na nádvoří odkryta plocha 27 m² a podařilo se zachytit starší stavební fázi, překrytou pozdějšími šterkovými navážkami. V hloubce 110 cm pod dnešním povrchem se nacházela svrchní zachovaná hrana zdi kladená na maltu o síle 190 cm. Zeď byla překryta zhruba 5 cm silnou černou kulturní vrstvou s keramikou 15. - 16. stol. Pata zdi dosahovala do hloubky 300 cm pod nádvořím, pak se o 20 cm rozšířovala a pokračovala ještě o 100 cm hlouběji. V severní stěně se našel vchod o šířce 130 cm, zvyščený 120 cm nad původním rohem. Vchod byl někdy v průběhu 14. stol. dodatečně zazděn a zachovaly se pouze ve východním rohu dva opracované pískovcové kameny. Celkové rozměry stavby se na malém dvorku o rozměru 10 x 10 m nepodařilo zjistit, je patrné, že zdi na jižní i východní straně pokračují pod stávající objekty.

Zachycené zdi pocházejí pravděpodobně z obytné věže, dnes nezjistitelných rozměrů, založené někdy ve 14. stol. a zničené na počátku 15. stol. Původní terén byl o 300 cm níže a tvrz prakticky stála na rovině. Úkolem další výzkumné sezony bude průzkum okolí tvrze. V destrukční vrstvě 15. - 16. stol. bylo

Obr. 30
Moravská Nová Ves /okr. Břeclav/. Středověká ostruha, nalezená před domem č. 200. - Mittelalterlicher Sporn, vor dem Haus Nr. 200 gefunden.

P Ř E H L E D V Ý Z K U M Ů 1 9 7 5

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhový
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : Doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : nádobka z velatického žárového hrobu ze Šlapanic
Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejně